

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NO. 284. — ŠTEV. 284.

NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 5, 1934. — SREDA, 5. DECEMBRA 1934

TELEFON: Chelsea 3-3878

VOLUME XLII — LETNIK XLII.

TAJNIK HULL ZA SODELOVANJE VSEH DRŽAV

MED FRANCOSKO IN NEMŠKO VLADO JE PRIŠLO DO SOGLASJA GLEDE BODOČE USODE POSAARJA

Ameriški državni tajnik odobruje govor poslanika Binghama ter hoče izstrebiti izolacijo in nacijonalizem. — Nemčija bo plačala Franciji skoraj šestdeset milijonov dolarjev za rudnike v Posaarju. — Vsi prebivalci Posaaarja bodo imeli iste pravice.

WASHINGTON, D. C., 4. decembra. — Državni tajnik Cordell Hull je z velikim zadovoljstvom odobraval govor, s katerim se je ameriški poslanik v Londonu Robert W. Bingham zavzemal za boljše in tesnejše sodelovanje Združenih držav in Anglijo, ker je le na ta način mogoče rešiti večje svetovne probleme.

Hull je označil Binghamov govor kot "besedno vrtnarsko delo", s katerim bo iztrebljena pretirana izolacija in nacijonalizem, ker tako zelo škoduje svetovnemu gospodarstvu.

Toda Hull je Binghamov govor postavil na širšo podlago, ko je reklo, da bi morala vsaka država, ki se je probudila in hoče imeti zdrave gospodarske razmere, pri tem sodelovati.

Poslanik Bingham je reklo, da so Anglia in Združene države zemljepisno, po enakem jeziku in enaki krvi med seboj v tesni zvezi. Zato morata ti dve državi vsled teh skupnosti prevzeti vodstvo v reševanju svetovnih problemov.

Hull pa je temu pridjal, da je Anglia ena izmed držav, s katero hočejo Združene države iz srca poskusiti zavoženo svetovno trgovino in še bolj zavožene svetovne finance kar najhitreje spraviti v pravi tir.

Politični krogi zelo cenijo Hullova izvajanja z ozirom na Binghamov govor. Odobrujejo temeljno idejo, katere se morajo oprijeti tudi druge države, da ne bodo Japonska ali katera druga država v tem sodelovanju Anglije in Združenih držav videle kakšne osti proti sebi.

RIM. Italija, 4. decembra. — Francija in Nemčija sta se sporazumeli glede Saara in bodočnosti tamnjega prebivalstva, ako bo plebiscit 13. januarja pokazal, da se to ozemlje vrne k Nemčiji.

Francija in Nemčija boste obvestili Ligo narodov o tem sporazumu ter boste tudi navedli jamščine, ki so vključene v sporazumu. Po versailski pogodbi ima Liga oblast nad Saarom. Plebiscit 13. januarja bo odločil, ako se hoče tamno prebivalstvo vrniti v Nemčijo, ali ostati pri Franciji, ali pa da Liga še dalje obdrži svoj mandat.

Poglavitne točke sporazuma so:

1. Nemčija se zavezuje, da plača Franciji 900 milijonov frankov (okoli \$59,400,000) za rudnike v Saaru.

2. Del te svote bo plačan v gotovini, ostanek pa v blagu, kot je premog in drugo blago.

3. Nemčija se zavezuje, da bo vsem prebivalcem Saara ne glede na narodnost in vero dala iste pravice, kot so jih deležni ostali nemški državljanji.

S tem sporazumom je odstranjena največja vojna nevarnost, ki je visela nad Evropo.

Pogajanja so se vršila pod vodstvom italijanskega zastopnika v Liginem odboru za Saar, barona Pompeia Aloisa.

BUKAREŠTA, Romunsko, 4. decembra. — Zunanji minister Nikolaj Titulescu se je vrnil iz Pariza in je bil takoj sprejet pri kralju Karolu.

Titulescu je reklo časnikarskim poročevalcem, da je popolnoma zadovoljen z uspehom svojega razgovora z raznimi državniki. Rekel je, da so vodilne evropske sile odločno za mir.

Glede spora med Jugoslavijo in Ogrsko je reklo

Za temeljito skrajšanje delovnega časa

WILSON JE POMAGAL ANGLEŽEM

Municija, ki je bila namenjena za ameriško mornarico, je bila prodana Angliji. — Odkritja Nye-ovega odbora.

Washington, D. C., 4. decembra. — Še predno so napovedale Združene države Nemčiji vojno, je ameriška vlada sklenila z angleško vlado pogodbo glede prodaje municije in drugega vojnega materijala.

Dostni municiji in vojnemu materijalu, ki je bi namenjen za ameriško mornarico, je Wilsonova administracija prodala Angliji.

To je dogнал posebni senatni odbor, kateremu načeluje senator Nye. Kot znamo, preiskuje odbor odnosje med ameriškimi in tujezenskimi municijskimi tovarnarji, in vlogo, ki je igra mednarodna municijská industrija pri tekmovanju v oraju, ki med nekatерimi velesilami noče in noče ponehati.

Posebni senatni odbor je v tem pogledu razkril že marsikaj senzacijonalnega, najznačilnejše okritje je pa, da je Wilsonova administracija podpirala Anglijo že dve leti pred vstopom Združenih držav v vojno.

\$15.000 ZA IZGUBLJENO NOGO

Broklynsko sodišče je včeraj razsodilo, da mora plačati Seaman Trucking Corporation desetletnemu Samemu Negroju \$15,000 odškodnine, ker ga je truck te države tako poškodoval, da so mu morali odrezati nogo.

JUGOSLAVIJA JE IZGNALA MADŽARE

Beograd, Jugoslavija, 4. decembra. — Jugoslovanska vlada je danes izgnala iz deželi štiri tisoč madžarskih državljanov. To je odgovor na včerajšnje madžarsko povelje, da mora 200 Jugoslovanov v teku oseminštiridesetih ur zapustiti Madžarsko.

RODRIGUEZ BO OPERIRAN

Mexico City, Mehika, 4. decembra. — Abelardo L. Rodriguez, ki je v soboto odstopil kot predsednik nemške republike, se bo podal v Združene države, kjer se bo dal operirati v Johns Hopkins Hospital v Baltimore. Rodriguez ima neko bolezben v ušesu.

Titulescu: "Zadeva Jugoslavije je tudi zadeva Romunske. Podpirali bomo njeno zahtevo za konečno odločitev, kakor bi to bila naša zadeva, kajti tudi za nas je zelo važno, da je ta zadeva enkrat za vse lej rešena."

ARETACIJE TERORISTOV NA RUSKEM

Aretiranih je bilo 71 sovražnikov Sovjetske vlade. — Za teroriste je določena smrtna kazen.

Moskva, Rusija, 4. decembra. — 39 "belih gardistov"

v okolici Ljeningrada in 32 v okolici Moskve je bilo aretiranih in postavljenih pod obtožbo, da so nameravali teroristična dejanja proti sovjetskim uradnikom. Te aretacije so v zvezi z umorom tajnika o-srednjega odbora komunistične stranke Sergija Kirova.

V Ljeningradu je bil tud arterian vodja tamošnje podružnice notranjega komisarijata F. D. Medved skupno s svojimi šestimi najvišjimi uradniki, ker ni skrbel za zaščito varnosti visokih sovjetskih uradnikov.

Aretirani "beli gardisti" bodo prišli pred vojno sodišče najvišjega sodišča. Medved in njegovi tovariši pa bodo najbrže prišli pred drugo sodišče.

Osrudjni odbor komunistične stranke je zopet potrdil smrtno kazen za vse one, ki so kriči kakega terorističnega dejanja. Sovjetska vlada zahteva naglo sodbo, in takojo izvršitev kazni. Proti odmerjeni kazni ni dovoljen nikak priziv. To sodišče bo s svojimi naglimi odsodbami spominjalo na nekdanje postopanje OGPU, ko so bili protirevolucionarji naglo sojeni in takoj ustreljeni.

Kirovov morilec je 30-letni Leonid Nikolajev, ki je bil nedaj uradnik delavskoga in kmetstva nadzorstva. Svoje dejanje je priznal in bo naglo sojen.

Državni tajnik je imel v Trentonu konferenco glede zahteve zagovornika Fisherja, da mu poda podrobnosti obtožnice. Generali držav. pravdink David T. Wilentz o izidu te konference ni hotel ničesar povедati.

Pred konferenco pa je eden izmed udeležencev reklo, da bo državni pravnik odgovoril na vseh 12 vprašanj, katere je stavilo zagovorništvo, da pa bodo odgovori takoj splošni in nedoločni, da zagovorništvo ne bo moglo razvideti, kakšne obdolžbe ima država v svojih rokah.

Governor A. Harry Moore pa je od lastnika gasolinske postaje v Colorado Springs, Colo., V. E. Rowtona, prejel pismo, v katerem mu sporoča, da pozna nekega moža, ki natancino pozna okolščine in vse podrobnosti, po katerih je moglo dognati pravega odvajalca Lindberghovega otroka.

Rowton pravi v svojem pismu, da hoče oni mož najprej vedeti, ako je še vedno razpičan, sama nagrada \$25,000 za onesnaženje, ki bi priponogel, da pridejo v roke pravice odvajalec.

ZATIRANJE MACEDONSKIH REVOLUCIJONARJEV

Sofija, Bolgarska, 3. decembra. — Vsled trdnega sklepa bolgarske vlade, na zatre macedonsko revolucionarno stranko "Imbro" je vojaško sodišče obsojilo 12 macedonskih revolucionarjev na smrt vsled raznih umorov zadnjih let.

HAUPTMANN SE PRIPRAVLJA NA OBRAVNAVO

Prosil je za učno knjige, da se boljše naučil angleščine. — Large je bil imenovan za posebnega obtožitelja.

Flemington, N. J., 4. decembra. — Bruno Richard Hauptmann se je pričel pripravljati na vlogo, katero bo igral pri sodniški obravnavi, ki se prične proti njemu zaradi odvedbe Lindberghovega otroka 2. januarja. Njegov zagovornik L. Fisher je naznaučil, da je B. R. Hauptmann zaprosil za nemško-angleško učno knjigo, da izboljša svoje znanje angleškega jezika.

Flemington, N. J., 4. decembra. — Bruno Richard Hauptmann se je pričel pripravljati na vlogo, katero bo igral pri sodniški obravnavi, ki se prične proti njemu zaradi odvedbe Lindberghovega otroka 2. januarja. Njegov zagovornik L. Fisher je naznaučil, da je B. R. Hauptmann zaprosil za nemško-angleško učno knjigo, da izboljša svoje znanje angleškega jezika.

Obenam Fisher tudi naznaučil, da je tudi Hauptmann začuden, ker je bil za pomoženega državnega pravdnika in obtožitelja imenovan George K. Large. Tega Fisher ni pričakoval, kajti Large je bil prej v zvezi z zagovorništvo, čeprav načerti so mu dobro znani. Začet je v velikih skrbih glede tega, kak vpliv bo imelo Largeovo znanje načrta zagovorništva na izid procesa.

Obenam Fisher tudi naznaučil, da je tudi Hauptmann začuden, ker je bil za pomoženega državnega pravdnika in obtožitelja imenovan George K. Large. Tega Fisher ni pričakoval, kajti Large je bil prej v zvezi z zagovorništvo, čeprav načerti so mu dobro znani. Začet je v velikih skrbih glede tega, kak vpliv bo imelo Largeovo znanje načrta zagovorništva na izid procesa.

Obenam Fisher tudi naznaučil, da je bilo po umoru kralja Aleksandra jugoslovenske meje začeta, velja eno jače 12 centov mesta enega in cena funta govedine je poskočila od 6 na 60 centov.

Obenam Fisher tudi naznaučil, da je bilo po umoru kralja Aleksandra jugoslovenske meje začeta, velja eno jače 12 centov mesta enega in cena funta govedine je poskočila od 6 na 60 centov.

Obenam Fisher tudi naznaučil, da je bilo po umoru kralja Aleksandra jugoslovenske meje začeta, velja eno jače 12 centov mesta enega in cena funta govedine je poskočila od 6 na 60 centov.

Obenam Fisher tudi naznaučil, da je bilo po umoru kralja Aleksandra jugoslovenske meje začeta, velja eno jače 12 centov mesta enega in cena funta govedine je poskočila od 6 na 60 centov.

Obenam Fisher tudi naznaučil, da je bilo po umoru kralja Aleksandra jugoslovenske meje začeta, velja eno jače 12 centov mesta enega in cena funta govedine je poskočila od 6 na 60 centov.

Obenam Fisher tudi naznaučil, da je bilo po umoru kralja Aleksandra jugoslovenske meje začeta, velja eno jače 12 centov mesta enega in cena funta govedine je poskočila od 6 na 60 centov.

Obenam Fisher tudi naznaučil, da je bilo po umoru kralja Aleksandra jugoslovenske meje začeta, velja eno jače 12 centov mesta enega in cena funta govedine je poskočila od 6 na 60 centov.

Obenam Fisher tudi naznaučil, da je bilo po umoru kralja Aleksandra jugoslovenske meje začeta, velja eno jače 12 centov mesta enega in cena funta govedine je poskočila od 6 na 60 centov.

Obenam Fisher tudi naznaučil, da je bilo po umoru kralja Aleksandra jugoslovenske meje začeta, velja eno jače 12 centov mesta enega in cena funta govedine je poskočila od 6 na 60 centov.

Obenam Fisher tudi naznaučil, da je bilo po umoru kralja Aleksandra jugoslovenske meje začeta, velja eno jače 12 centov mesta enega in cena funta govedine je poskočila od 6 na 60 centov.

Obenam Fisher tudi naznaučil, da je bilo po umoru kralja Aleksandra jugoslovenske meje začeta, velja eno jače 12 centov mesta enega in cena funta govedine je poskočila od 6 na 60 centov.

Obenam Fisher tudi naznaučil, da je bilo po umoru kralja Aleksandra jugoslovenske meje začeta, velja eno jače 12 centov mesta enega in cena funta govedine je poskočila od 6 na 60 centov.

CAMERON PRAVI, DA BO PRIŠEL 6-URNI DELOVNIK SAM OD SEBE

WASHINGTON, D. C., 4. decembra. — V delavskih krogih se je pričela živahna razprava glede izjave Fordovega uradnika Williama J. Cameron, ki je reklo, da bo šesturni delovnik vsled nadaljnega gospodarskega razvoja prišel sam od sebe.

Nek zastopnik Ameriške Federacije, ki pa noče biti imenovan, je reklo, da si je delavstvo sedanj delovni čas priborilo ter je pripravljen na to, da bo nadaljnje skrajšanje doseglo na isti način.

Senator Black, ki je že pri zadnjem zasedanju kongresa stavljal predloga za trideseturni teden, je naznani, da bo ponovil svojo predloga ter upa, da bo prej dosegel skrajšanje delovnega časa, kot pa je mogoče pričakovati po Cameronom načrtu. Black je pripravljen načrtu. Black je pripr

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Balkovič, President L. Benedik, Treasurer

Places of business of the corporation and addresses of above officers:
116 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

- GLAS NARODA -
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

In celo leto velja na Ameriko in Za New York za celo leto	\$7.00
Kupido	\$6.00
Za pol leta	\$3.50
za pol leta	\$3.00
Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
na dnevni leta	\$1.50
Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelj in praznikov.

Dopis bres podpisa in osebnosti se ne pribrejajo. Denar naj se blagovoli po Money Order. Pri spremembah kraja narodnikov, prosim, da se nam tudi prejme bivalisce spomani, da mitrejajmo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: CHelsea 2-3878

LETU DNI PO PREKLICU

Danes je minilo leto dni izza časa, ko je bila v Ameriki preklicana prohibicija.

Vsek človek si lahko nabavi večjo ali manjšo množino najrazličnejše alkoholne pičače, ne da bi kršil postavo in ziroma bi se bal zveznih agentov.

Ljudje so torej zadovoljni in še bolj bi bili, če bi bila tjača ceneja, nikakor pa niso zadovoljne državne in zvezne davčne oblasti.

Prodaja alkoholnih pičač ne donaša takšnih dohodkov kot je bilo v začetku prerokovan.

Temu se pa pridružujejo še težkoče, ki jih imajo oblasti z munčnjarji in butlegarji. Ta "obrt" namreč noče in noče ponehati.

Kakor rečeno, je cena opojnim pijočam dosti višja nego je bila pred uvedbo prohibicije.

Od vseh strani je slišati proteste in pritožbe, s katerimi se bo moral baviti prihodnji kongres. Temu se bo dalo odpomoči dlinole z znižanjem davkov.

Soglasno z uradnimi cenitvami, je izpel ameriški narod v prvem letu po prohibiciji 42 milijonov galon žganja. (Sedem milijon galon je bilo importiranega iz inozemstva.) Koliko vina so popili Amerikanici, se ne ve natanko, dognano je pa, da jim je steklo 35 milijonov sodnikov piva po suhih grilih.

Meddržavna davčna oblast je dobila od prodaje žganja v oblikov davkov skoro 330 milijonov dolarjev. K temu je treba pristeti nadaljnih 35 milijonov. Toliko je namreč zplašala carina na importirane pičače.

V prvem letu po prohibiciji bo imela davčna oblast skoraj 120 milijonov dolarjev manj dohodka kot jih je pravno pričakovala.

Tudi tovarnarji, pivovarnarji in vetrinovci zvracajo rivdo na previsoke davke, da se ne morejo iznesbiti svojih zalog.

V zalogu imajo baje nad sto milijonov galon žganja, ki ga ne morejo prdelati.

Zvezni davek znaša sedaj dva dolarja za galono žganja. K tem pride še državni davek, ki znaša od 50¢ do 1 dolarja za galono. Za galono importiranega žganja je treba plačati pet dolarjev carine.

Težaven problem za vlado tvorijo še vedno butlegarji.

Ne mine skoro dan, da ne bi odkrili kakšne nepostavne distilerije ali pivovarne. Eno uničijo, pa se dve novi pojavit.

V zadnjih treh mesecih so zvezni agentje izsledili 10,947 nepostavnih žganjekuhov. 21,622 oseb je bilo v zvezi s tem aretiranih, toda le 7500 kaznovanih.

Boj proti butlegarjem je tem težji, ker je morala vladu opustiti iz službe osemsto agentov. Prej jih je bilo 1200, dočim jih je sedaj jedva 400.

Kongres se bo pač moral odločiti za nižje davke, kajti le taka odredba bi pocenila pičačo, zvišala dohodke in popravila butlegarstvo.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga pod tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvari. Vled na dovoljeno skušajte Vam samoreno dati najboljša pojavnosti in tudi vse potrebno prekrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se upamo obrnite na nas za vse pojasev.

Mi prekrbimo vse, bodoči pročne za povratno dovoljeno, potne liste, viseče in zlape vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroške.

Nedovoljani naj ne oddajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTER PERMIT, tripi najmanj en mesec.

Poleti torej takoj sa brezplačno navsišla in sestavljam Vam, da boste poceni in udobno potovanje.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Dopisi.

Gowanda, N. Y.

Začetkom meseca oktobra se je ponesrečil tukaj naročnik Leo Klancer. Stroj za glajenje usna mu je popolnoma oddobil sredine na levri roki, katerega so morali odstraniti do dlanov, kazalec in prstnice pa do drugega členka. Sedaj se mu je rana že pozdravila.

Dne 27. novembra je naglooma zbolel naročnik Louis Kobar, in zdravnik je pronašel, da je operacija za vnetjem spleča nujno potrebna, katera je bila tudi takoj izvršena. Sedaj se nahaja še v bolnišnici, in mu želim skorajšnji povratek k družini in kmalošnje okrevanje.

Charles Strnisha.

Durant City, Pa.

Smrtna kosa ne počiva. V tej naselbini je prerezala mit življenja v načrti moški dobitnik tukaj zelo poznanemu in prijubljenemu rojaku Aloju Balantu, staremu 38 let.

Pokojni je šel 27. novembra t. l. ob 6. uri zvečer zdrav na svoje delo, ob 10. uri in 20 minut je bil pa že mrtev.

Pogreb se je vrnil 30. nov. ob 10. uri, po katoliškem obrednu.

Umrl je bil doma iz vasi Štefan pri Trebnih na Dolenjskem. V Ameriko je prišel pred 22 leti. Tukaj v Ameriki zapušča žalujočo soprogino in enega bratrancev, v starem kraju pa mater in eno sestro. Bil je tudi naročnik lista Glas Naroda.

V naselbini so mu nekateri dobrji rojaki kupili evelthe za okras njegovega mrtvaškega odra.

Izkreno sožalje sorodnikom, Ti, pokojnik, po v miru počivaj!

O delavskih razmerah imam veliko za poročati, ali si skoraj ne upam, dokler imam delo. Toliko bom omenil, da bodo rojaki po Združenih državah in sicer tisti, kateri poznajo našo naselbino, nekoliko informirani.

Citam dopise v Glas Naroda iz različnih naselbin, in veliko dopisnikov v dopisu pove, da sta delo in zaslužek pod močjo. Bodite uverjeni, da se ne bom popolnoma nič zmotil, in bom zapisal, da je pri nas kar pod desetih ničlami.

Ker smo ravno v sezoni, naj malo omenim tudi o lovskem športu. Tukaj je veliko naših Slovencev, ki so zelo navdušeni lovci. Tudi Clevelandčani zaostajajo v tem športu. V našo naselbino jih je prišlo par in pravijo, da nekaj jih je šlo tudi po drugih bližnjih naselbinah.

Tenzylvančani smo pa res lahko ponosni v tem oziru.

Ko vprašaš loveca: — No, kako je z lovom, — ti pravi:

BLAZNIKOVE Pratike

za leto 1935

IMAMO V ZALOGI

Cena 25c

s poštino vred.

V kratkem bo gotov

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR za l. 1935

Cena 50c

Glas Naroda

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Zajeji se skrivajo po luknjah, tako da le sem in tja kakega vidil, srn je pa toliko, da bi jih smel streljati, bi jih toliko nažgal, da bi jih moral z vozom domov voziti. — Žal, ker je sezona pa le za srnjake, te je pa zelo malo.

Stranec lovec sem tudi jaz. Ko zagledam lepo zajčje stegene, ga kaj hitro zmuzcem s krožnika. Pa tudi srnjakovo bi se mi ne upiral.

Pozdrav!

Jernej Krajec.

South Hibbing, Minn.

Po povratku iz stare domovine sem vam sporočil, da mi ni treba več posiljati Glas Naroda, ker nisem imel dosti časa, da bi ga čital. Sedaj je pa zopet dovolj časa, da ga bom lahko vsak večer prečital. Meni je bil kar dolg čas, ko ga nisem imel. Zato vam tukaj posljem \$3.00 za pol leta, da se bom kratkočasil ob dolgih zimskih večerih.

Z bratskim pozdravom
Ignatz Musech.

Cassville, W. Va.

Moja naročnina je potekla že 10.20.34. Najlepša hvala vam za nadaljnjo posiljanje. Ker mi je vaš list najbolj prijubljen, si štejem v dolžnost, da kar najprej mogoče ponovim naročnino in vam prilagam vsaj tri dolarje za nadaljnih mesecov.

Z najlepšim pozdravom
Frances Smith,
naročnica.

Nova moč za
oslabe organe

NUGA-TONE očiščuje oslabele organe. Je izvrstna želodčna tonika, izboljša upoštevanje črev in želodec. Crevska deljava je zmernejše, presto. Upliva na srce in pomaga prehrani. Pomaga točnemu delovanju. Ob času zdravljenja deljavni bolezni je to izvrstna tonika, očiščevalce. Vzemite NUGA-TONE se danes. Prepričajte se o njega novi moč in jačanje. Dovolj za mesec dni zdravljenja, za en dolar. Uspeh zagotovljen ali pa denar nazaj. Na prodaj v vseh lekarjih.

Proti zaprtnici vzemite—UGA-SOL—

Ideálni odvajalec. 25c in 50c. (Adv.)

NEWYORŠKI PAPERKI

Kakor povsod po Ameriki, smo tudi Newyorčani praznovali amerikanski praznik Zahvalnega dne (Thanksgiving day).

Koliko tisoč paravanov je za ta dan dalo svoje življenje za naše življenje! Purana, ki je bil obljubljen na naši zabavi, je zadela Mrs. August Šubelj, ženska z desete ceste. Za tak večer, ko je itak povsod zadržava, je bila pri nas še zadost lepa udeležba. Kakor se slovenske živilje v zelo udeležuje Knights of Trinity, tako so tudi tokrat posetili našo prireditve v častnem številu, čeprav je pri teh prireditvah od strani rojakov le pičela udeležba. Za ta dan se ima tudi marsikateri za purana zahvaliti Knights of Trinity društvo, ki je prodajalo srečke v korist svoje vsakoletne prireditve in v vsakem, ki je razprodal gotovo število sreček, nagradilo s paravonom. Večkrat se pripetiti, da ljudje od veselja povabijo znance in prijatelje, pa ne pridejo in puste povabitev na cedilu, ker ne premislijo v kako zadrgo ali celo v kako škodo spravijo zlasti gozdopinjo!

Slavnost "Izseljeniške nedelje" ni bila prvočrna praznik, ki je razprodala srečko! Da pa tudi prireditve društva "Domovina", "Slovan" in "Bled", s katerimi so pod vodstvom Mr. John Gerjoviča sodelovali tudi naši priznani mladi tamburini iz Brooklyna, ki postajajo prvočne tamburaški zbor, ni bila dovolj častno obiskana, pa je več vzrokov; med drugimi vzroki tudi ta, da pripravljajo odbor na pravočasno prireditve oglasila, kar je nekaj nenavadnega. Kdor ni prišel, je zamudil lepe reči. Mala Mary Steker je s svojo ljubko deklamacijo pokazala, kako navdušena Slovanka hoče biti. Zelo je ugajal mali Šubeljček, nečak Mr. Antonia Šubelja, z neustrašenim nastopom pred občinstvom, ki je njegovemu petju burno ploskal; na klavir pa je spremljala njegova starščina Pavilna. Mr. Anton Ovea nam je to pot zelo ustregel, ker nam je privikral dal slišati svoj prijetni tenor pri solo-petju dveh pesmi, ki jih je spremljala na klavir Miss Hilda Hude. Upamo, da bomo Mr. Anton Oveo še katerekrat poslušali; dobro bi pa bilo, da si izbere pesmi, pri katerih bi prišel njegov lepi tenor holj do veljave. Prvovosten je bil nastop Mr. Louis

Rupnika, Jr. Izbrane pesmi za njegov bariton in lepo spremiščevanje njegove sestre gdeli. Tinec na klavir nam je dalo prvočrveni umetniški užitek. S svojim treniranim glasom, kakor upamo, nam bo še večkrat zapel. Kaj-ne, Louis? Da si imam malo prostora v listu na razpolago, vendar ne smem prezreti naše mlade in mnogo obljubajoči umetnice, Miss Milie Kosirnik, ki je tako dovršeno igrala na klavir eno Chopinovo in eno Elgarjevo skladbo, da smo bili kar presenečeni nad mlado umetnicino. Pomen proslave Izseljeniške nedelje so nam pa dovolj obrazložili Mr. Leo Zakrjsek, ki je vso prireditve vodil, za njim pa naš g. župnik in vice-konzul Dr. Pavelič. Sklenili smo, da hočemo vsako leto praznovati ta naš vseslovenski in obenem jugoslovanski praznik. Množič, ki se prireditve niso udeležili, bo pa treba pomen Izseljeniške nedelje razložiti. Vsak Slovenec mora to vedeti, in bom o prvi priliki napisal, kar sem o tem zvedel.

Mr. Matevž Hribar iz Hobokena, ki

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MAURICE RENARD:

UGRIZ

Pod Martialovimi udarci poje nakovalo, rdeče žari želeso in veselo hrope meh. Lep je Martial, lep kakor večno mlad kovaški bog.

Njegov brat popusti primež in stopi k njemu. Plečat možnik vredregi obraza, odkritih oči, na priliku... Tak si se odločil, Z roko mu da znamenje, naj prestatne. In mu reče:

— Moram v vas po sodo.

Martial gleda za njim v solnčni dan. Sanjav je njegov pogled, mehanično se spušča roka s kladivom na pojče na kovalo. In potem, kakor da se je zbudil iz sanj, pritisne na stopalo; ostro zahrope meh, iskre zasrše, belo zablesči želeso. In jasno spet zapoje na kovalo.

Vesel je kovač. Zakaj danes je poslednjič, da vihti kladivo in udarja na želeso. Jutri, o, jutri!... Kako eduno je vse to prišlo! Teden dni je tega, kar se je pred kovačnico ustavil eleganten avtomobil in so ga naprosili, da popravi vzmet, ki je bila odnehala. In ta prijazni gospod v spremstvu tako lepih dam! Niso se ga mogli nadleglati, kar brez sramu so občindovali njegove mišičaste roke, vedrino njegovega čela, njegove sanjače oči! — "Tega človeka morate vzeti s seboj, dragi moj!" — "Saj prav na to mislim! Gospod Martial, ali bi hoteli iti k filmu? Lepa bodočnost bi se vam obeta. Jaz sem režiser."

Sprejel je. Jutri odpotuje. Tako priliko ni da bi zavrgel. Čeprav bi rajši ostal v vasi in delal z bratom Rogero... Da, Toda pod to streho je še nekdo drugi: njegova svakinja. In ona... Kako eduno je vse to prišlo!

— "Tega človeka morate vzeti s seboj, dragi moj!" — "Saj prav na to mislim! Gospod Martial, ali bi hoteli iti k filmu? Lepa bodočnost bi se vam obeta. Jaz sem režiser."

Bolestno je vzdihnila in nestrpno omahnila.

Njegova sreča mi je sveta, je pokojno nadaljeval Martial. Ljubezen do mojega brata mi je nad vse.

— Pustite me, je reklo in se ji umaknil. Ne jokajte! Rogerjeva sreča, že stokrat sem vam reklo...

Bolestno je vzdihnila in nestrpno omahnila.

Njegova sreča mi je sveta, je pokojno nadaljeval Martial. Ljubezen do mojega brata mi je nad vse.

— Prosim te, prosim te, ne govorji mi več o njem!... Vzrej mi seboj! Skupaj pojdiva! Saj mi mogoče, da bi me ostavil samo! Kaj bi počela brez tebe? Da te ne bi nikdar več videla, nikdar več slišala...

Dobrotno, a trdno jo je zavrnih, z eno roko podnetil o-

Poleg poučnih knjig, muzikalij, iger, pesmi itd., imamo v zalogi precej nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezi, importiranih iz starega kraja.

Slovenski molitveniki:

SVETA URA	
v plato vez	.90
zvončec nebeski, v platno	.80
fina vez	.10
Vienac, najfinjeva vez	.10

SKRBI ZA DUŠO

v plato vez	.90
v fino usnje vez	.150
v najfinje usnje vez	.180
v najfinje usnje trda vez	.180

RAJSKI GLASOVI

v plato vez	.80
v fino usnje vez	.120
v najfinje usnje vez	.150
v najfinje usnje vez	.180

KVIŠKA SRCA

v imitirano usnje vez	.60
v usnje vez	.80
v fino usnje vez	.120
v najfinje usnje vez	.150
v najfinje usnje vez	.180

NEBESA NAŠ DOM

v ponarejeno	.10
v najfinje usnje vez	.150
v najfinje usnje vez	.180

Hrvatski molitveniki:

Utehaj starosti, fina vez	.10
Slava Bogu, a mi ljudem	
fina vez	.150

v zgodilu vez	.10
Ave Maria:	

v fino usnje vezano	.10
Catholic Pocket Manual:	

v fino usnje vezano	.10
Ave Maria:	

v fino usnje vezano	.10
KNJIGARNA "GLAS NARODA"	

v fino usnje vezano	.10
New York, N. Y.	

— Peče, da. Daj mi roko, tako mi bo bolje... Alberta, nikan kar ne jokajte. Glej, Roger, kako dobro ženo imas!

Alberta je skočila v kulinjo po olje.

— Ne, je tisto šepril Roger. Ni dobro, Martial. Za koga drugega se ne bi jokala. In ker ostaneš zdaj doma, ti moram povedati...

— Molči, brat! Jutri odpotujem.

— Toda, kako...

— Kovač sem bil, evo, kočač ostaneš. Molči! Molči!

BENEŠKE PALAČE V NE-

VARNOSTI

Benetke se pritožajojo, da jim dela moderni promet veden večjo škodo. Vsi stavbniki zahtevajo, naj se ustavi po kanalih promet z motornimi čolni, posebno po Canale Grande. Odbor arhitektov je prončil stanje poslopij ob kanalu in izjavil, da motorni promet resno ogroža vsa poslopja. In stanje Benečani se že tolažijo, da bodo kmalu zopet zagledali svoje drage gondole, ki je z njimi tesno združena romantična Benetka. Zdaj imajo Benetke 800 motornih čolnov, ki ne prestanejo svigajo po kanalih. Strokovnjaki so prisli do prepranja, da trpe poslopja zlasti ob glavnem kanalu občutno škodo, ker delajo motorni čolni valove, ki betajo ob steže. Niti megle, niti zob časa nista napravila po imenu arhitektov skozi stoletja toliko škode, kakor motorni promet v 40 letih.

Odbor arhitektov je tudi mnenja, da morajo dobiti vse privatne palače nove temelje, za kar najbrž ne bo denarja, ker bili stroški zelo visoki. Pet javnih poslopij so že popravili in in sicer palače Corner, palače Camerlenghi, ki so jo popravljali 7 let, poštno poslopje, palače Ca d'Oro, zdaj muzej, in palače Pescare, zdaj moderna galerija slik. Če bi hoteli popraviti vse ogrožene palače, bi rabili več milijonov.

Martial je s kleščami v rokah zrl skozi okno in ni spustil Rogerja, ki je bil že vedno v pogovorni, iz oči. Pod silo Albertinega objema je skoro omahnil. Z neskončno nežnostjo mu je bila ovila roke okrog vrata in mu pritisnila na lice prečudo sladki poljub.

— Albert! Albert! Dovolj je! Roger gre! Brž! Zbogom! Tak pojide!... Oh!

Pridruženo je vzkriknil: Albert ga je bila ugriznila do krv. Bleda ko smrt je krenila proti vratom, toda v očeh ji je igral zmagoslaven usmeh.

— Ah, zdaj bo vendarle zvezdel. Zaznamovala sem te! Poglej moje zobe, poglej svoje lice! Končano! Končano je! Spoznal bo moj ugriz, ha, ha! In jaz mu bom priznala, vse mi bom priznala...

Martial je planil k počnelemu ogledalu, ki so ga trije žebli držali na steni.

— Ne boli v skrbih za svojo "lepoto", dragec, se je za Krohotala Alberta in obraz se ji je spačil od srda. Čez mesec dni se ne bo več poznašo in se zmeren bo dovolj lep za film, ljubček moj.

— Kaj je do filma, sirote! Roger, razumete!... Rogerju je treba prizanesti! A kako, kako zdaj?...

Mirno je stopal Roger proti domu. Tedajci pa mu je iz kovačnice udaril na noge oster, presmiljiv ženski krik.

Stekel je in planil skozi duri.

— Kaj je... Za Boga! Martial, opekel si se!... Kako se ti je moglo primeriti? Nesreča? — Padel sem, je zajedel Martial. Bil sem neroden in sem padel... z lice na nakovalo... na žareče želeso... Alberta je bila pravkar vstopila in je zakričala...

— Da, je pritrdirila Alberta, bleda ko smrt. Odpriala sem vrata... videla, ko se je spotaknil... in zavpila...

Martial se je eduno nasmehnih in zaprl oči.

— Ubožec!... Pokaži, ali je kaj hudega... Vraga! Olja, brž!... — Strašno moraš trpeti!

— Peče, da. Daj mi roko, tako mi bo bolje... Alberta, nikan kar ne jokajte. Glej, Roger, kako dobro ženo imas!

Alberta je skočila v kulinjo po olje.

— Ne, je tisto šepril Roger. Ni dobro, Martial. Za koga drugega se ne bi jokala. In ker ostaneš zdaj doma, ti moram povedati...

— Molči, brat! Jutri odpotujem.

— Toda, kako...

— Kovač sem bil, evo, kočač ostaneš. Molči! Molči!

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

238

— To vam rad obljudim, gospod kapitan!

Vitez je stisnil roko, ki mu jo je prijateljsko podal kapitan.

Ko je že odbajal, je stopil k njemu stari Mathieu in mu tudi podal svojo krepko, žuljavo roko, rekoč:

— Dobro... A jaz?

— — —

Poveljnički brodovja je ukreplil vse potrebno za primer spopada z Angleži. Dojutri so vsi kapitani izpolnili njegova povelja.

Fregati sta se približali ostalim ladjam. Dvojambornika sta se postavila ob strane, da bi mogla braniti tovorne ladje.

GOR LEZE...

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

37

Vsi stopijo v vežo. Tukaj, v temem prostoru, v katerem ni bilo mogoče videti izraza na obrazu, vpraša nenašma Matej:

— Vi? Oče? Ali ste kdaj slišali, ako je Purčeler kdaj imel kako kupčijo z židom?

— Zakaj vprašaš?

— Ker sem videl Rufelna sedeti na klopi pred Purčelerjevo hišo.

— Rufelna! Saj ne! Tam ni nikake navarnosti. V take knipčje se Rufel ne spušča. Mislim, da gre za lesno kupčijo. Tamle v gozdu je padlo mnogo lesa. To bi gospod Purčeler rad prodal, mislim. Toda težko bo šlo.

Matej stopi v sobo, ne da bi odgovoril kako besedo. Na to pa v mali hišici vse utihne.

Samo Vrona je še pokonec in pri svitu lojene sveče nekaj dela v svoji čumnati. Včasih pripipa skozi okno mrzel veter in mali plamen trepeče. Omet z zida je bil raztresen po tleh, poleg škafa z malo leži ostro kladivo in kela (ometalo), in na stenah je bilo še videti odprte luknje, v katere so potisnili žlezne kljukice v vijaki. Dan ni zadostoval, da bi tudi znotraj na stenah popravili škodo in malo čumnato zopet spravili v red. Zato je bilo sklenjeno, da bo Vrona spala v sobi. Da se tedaj preseli, povije v klopcie plevnico, odejo in blazino ter vzame rjuho iz modro pobavarane omare, na čije vrati je bilo naslikani dvoje gorečih sre. Dolgo gleda oba rdeča sreca, kot bi ji prinašala težke misli. Globoko brazda se zarezje med Vroninimi obrvimi. Slednjič pa celo dvigne roko in potegne čez desko, kot bi poskušala, ako bi mogla izbrisati to nadležno sliko. Bila pa je dobra, trpežna barva. V petintridesetih letih, odkar je ta omara, novo pobavljana, imela na ženitovanskem vozu mater Katrice v hišo svoj slovesen vhod, sta obe sreči komaj vedno obledeli.

— Ta neumnost! Da take stvari slikajo na omara. — Lahno trkanje jo zbuditi in dvigne glavo. Z vrta je skočila bela mačka na polico pri oknu. — Tako, mucka, ali prideš domov?

Mačka tiho zamjavka in skoči v sobo, prihaja počasi bliže in krivi hrbet. Nato skoči na posteljo, leže in si liže tačice.

Kadar se mačka liže, pride kdo na obisk. Na ta pregovor misli Vrona, toda ni bila nič kaj zadovoljna s svojo modrostjo. — Hvala lepa! Še tega bi mi manjkalo, — godnja pred se. — Da, mucka, samo varuj mojo sobo. — Vrona zapre okno, vrže klopcie čez ramo in gre iz čumnate. V sobi si postelje na tleh, vpihne sveče in oblecena leže; samo modere nekoliko razpusti. — Lahko noč, Matej!

— Lahko noč! — se zashiši s klopi ob peči bratov glas. Nekaj časa je tihio v temni sobi; nato pravi Matej tihio: — Ti!

— Kaj?

— Danes mi je bil všeč.

— Kdo?

— Žorž.

— Tako? — Vrona s pestjo obdeluje nepokorno blazino. — Rajši me pusti, da spin! Zaradi takega, kot je on, si ne bom krajšala spanca. Zakaj pa to praviš ravno meni?

— No, ker si pred kratkim rekla, da je škoda zanj.

Vrona molči ter se še bolj zavije v odejo.

— Da! Vseč mi je bil! — ponovi po kratkem molku. — Razbijal je kot konj. Ko bi enkrat resno pričel, bi se zopet malo dvignil. Na kovačijo se razume, kot ne kmalu kdo drugi. Svojo stvar dobro naredi. In poceni. Pet šilingov je zahteval za kljukice. Vsakdo drugi bi jih zahteval osem ali deset.

— Prav gotovo, — pripomni Vrona jezno. — Če ne more denarja razmetavati, mu ni prav.

— A, beži! Vendar mu ne boš očitala, da za nas napravi poceni.

— Nam ni treba zastonj delati. Ne ta! Ali si mu takoj plačal?

— Ne! Nisem imel denarja pri sebi.

— Kaj!! — Vrona se dvigne. — Ostal si mu dolžan? Njemu? Le počakaj! Takoj jutri mu plačam teh pet šilingov, takoj jutri, ko grem dol po kruh. Takoj jutri! Takoj jutri!

— Pa pojdi! Saj Žorž se ne mudri.

— Toda meni!

Tedaj pa se odpro vrata sobe in zaslisača šepetači glas matere:

— Otroka, bodita malo bolj tihio! Oče je tako sladko zaspal! Nikar ga ne zbudita! — Brez glasu se vrata zopet zapro.

V sobi je nekaj časa vse tihio; tedaj pa prične Vrona komaj slišno zmerjati:

— Tukaj imam! Da boš še očeta zbudil iz sladkega spanja! S tem tam dol!

Na tleh sobe zaropota. Tako nevoljno se je obrnila Vrona na stran.

Nekaj tihih minut mine; nato pa zašepeče Matej:

— Vrona! — Nobenega odgovora. Toda Matej ji mora še to le reči: — Danes sem videl Karolino.

— To bi ti mogel tvoj angel varuh prihraniti.

Sedaj pa ležita tihio, vsak z grizočo muko v svojem sru. Toda težko delo po dnevju ju je preveč izmudilo, kot pa bi jima bilo mogoče pregnati spanec z oči.

Zunaj je mrzli včerinski večer z žalostnim šumenjem pihal skozi ovenelo listje jablan in čez zidovje. Globoka temna je ležala okoli male hišice. Tako gosto so že oblaki zakrivali nebo, da luna s svojim sijajem nikakor ni mogla predpreti težke gošče oblakov.

V klavterni nočni tišini, katero je motil samo pih vefra, je bilo mogoče slišati samo en šum: ropot kamna. Nato pri ograji drčanje, pokanje vej in šum, kot bi pločevina padla na les.

Sakrabolt! Trobenta! — Črn klopcie, ki je izgledal, kot bi imel roke, se premika po zemlji sem in tja. — O, tamle leži! — In zopet vse tihio. Čez nekoliko časa je bilo mogoče razločiti plazeče se korake. Debela, črna črta, ki je imela na sebi tri sive lise (obraz in dve roki), se pomika od enega stebra do drugega, in stroge v smeri proti majhnemu oknu čumate. Težko je bilo v taki temi brez šuma priti do okna. Žorž se oddahnje, ko pride do zidu. Izgledalo je, kot da hoče da

je časa počivati, si vse udobno pripravi, primese majhen čebriček, ob katerega se je zadel s koleni, tik okna, ga preobrene, sede nanj ter položi trobento za svoj hrbet. S hrbotom napoljen na zid, v naročju vrteč oba palea, čaka, da je bil gotov, da vlada v hiši popolni mir. Konečno se ojunaci in potrka na okno, čisto tihio. V čumnati se nič ne zgane. Zopet potrka, tretjjič in četrtnič. — Za Boga! Pa trdno spi!

(Dalje prihodnjic.)

Iz Jugoslavije.

Tino Pattiera se zopet ženi.

Iz Novega Sada poroča "Deutsches Volksblatt", da se bo znani tenorist Tino Pattiera, ki se je bil nedavno ločil, zopet poročil, in sicer z neko Za grebčanko. Tudi prva njegova žena, znana berlinska pevka Erika pl. Thellmann, se v kratek poroči. Njen ženin je prijatelj dr. Roemer iz Berlina.

Smrtna obsoba v Osijeku.

Pred okrožnim sodiščem v Osijeku je bila zaključena razprava proti paroparskemu morilcu Adamu Majerju iz Torbincev, ki je v noči na 8. julija v Slavonskem Samcu na zverinski način umoril in oropal upokojenega uradnika Koberoviča, njegovo ženo Rozo in njeno mater Marijo Horvat. Majer je med razpravo simuliral blaznost in na predsednikova vprašanja sploh ni odgovarjal. Gestikuliral je z rokami in dajal čudne glasove.

Sodna zdravnika dr. Uzelac in dr. Ermanc sta pa ugotovila, da je obtožence popolnoma normalen. V preiskavi je Major zločin priznal. Obsojen je bil na smrt na vešalih.

Strašna nesreča na dvoriščni stavbi beograjske policije.

Na novi stavbi, ki jo gradi beograjska občina na dvorišču stare policijske uprave za stanovanja orodnikov in za zapore, se je pripetila strašna nesreča. Podrl se je zidarski oder, ki je segal že do oken II. nadstropja stavbe in na dno stavbišča je z odrom vred strmolgavilo 11 zidarskih delavcev. Ko so ponesrečence izvleki izpod ruševin odra, opinke in drugega materiala, so bili še vse živi, a so med njimi nekateri tako hudo poškodovani, da bo ta nesreča zahtevala tudi smrtne žrtve. Najhujše je poškodovan 47-letni zidarski mojster Miloš Bajić, doma iz Nove Kajije. Tudi dva starejša zidarji se borita v beograjski bolnišnici z življem in smrtno. Poškodbe brez nevarnosti so dobili samo trije.

KJE SE NAHAJA moj mož Joe Mastnak, ki se mi ni že že pet let nič oglašil. Njegov zadnji naslov je bil: — Joe Mastnak, Box 410, Ennecleaw, Wash. Če kdo rojava ve po njegovem sedanjem naslovu, naj mi ga sporoči, ali naj se pa sam oglaši svoji ženi: — Antonija Mastnak, Naklo pri Kranju, št. 53, Dravsko področje, Jugoslavija.

v Jugoslavijo:

POD OSEBNIM VODSTVOM

MAJESTIC v Cherbourg, odpluje 14. DEC.
Pod vodstvom Mr. Ekerovich-a.

BREMEN v Bremen, odpluje 15. DEC.
Pod vodstvom Mr. Wohlmuth-a.

PARIS v Havre, odpluje 15. DEC. —

Kdor želi imeti prijetno družbo, naj se nam takoj priglaši in če je gotov, naj pošlje nekaj ure, da mu preskrbimo najboljši prostor na enemu izmed teh parnikov. Mi bomo takoj preskrbeli vse potrebne listine za potovanje in sploh vse, da bo vsakdo zadovoljen. Dolgoletne skušnje in priporočila onih, ki so se posluževali našega posredovanja, so najboljše jamstvo vsakemu. **Priglasite se takoj za navodila na:**

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (TRAVEL BUREAU)
216 West 18th Street New York, N. Y.

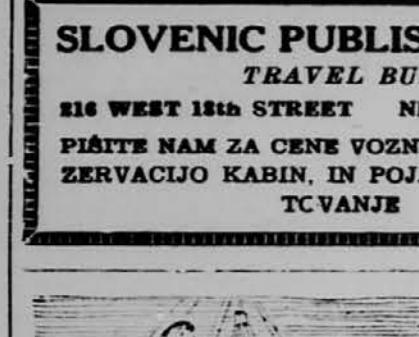
KRALJEVO BOGASTVO

Siam, dežela belega slona, je širokemu svetu malo znana. Siam ima delaj revolucionarno vlado na čelu z vrhovnim poveljnikom vojske generalom Phy Phaholom. Predlanskim je nastopil Phy Phahol proti oblasti ministrov, ki so bili sami kraljevi princji. Na generalovi strani so bili nižji uradniki, studentje, delavci in vojaki, tako da je zlahko zmagal. Kralj Prajadhipok je bil toliko uvideven, da se je pridružil upornikom, čeprav ni odobraval njihovih reform. Uporniki so bili takoj močni, da kralju ni preostalo, ne da je z njihovo zmago ali pa odstopiti.

Cež nekaj mesecev je pa nastopil kraljevi princ Bogadel proti vladi Phy Phahola. Toda večina vojske je ostala zvesta vrhovnemu poveljniku in tako so bili uporniki princu Bogadeju poraženi. Med državljanovo vojno je odpotoval kralj Prajadhipok s svojo sopko v angleški protektorat Malajo, kjer je čakal na izid krvavega spopada. Na opetovane pozive vlade se ni hotel vrnil v svojo prestolnico Bangkok. Kralj je simpatiziral s princem Bogadelom, ki je hotel obnoviti absolutno monarhijo. Toda sreča je bila zopet mila Phy Phaholu in na deseto poziv je kralj skenil vrnil se v domovino. Vlada ga je potrebovala, ker so množice še veden zveste kralju in dinasti takoj da nočejce nicesar slišati o reformah, ki bi jih kralj ne odobril. Siamski ljudstvo je prepričano, da je kralj odobril vse dosedanje reforme. Za to vlada potrebuje kralja doma, da bi vsaj s svojo navzočnostjo potrdil, da odobrava njen del.

Toda kralj ni postal dolgo v Siamu. Kmalu je odpotoval v Evropo in zdaj se mudi v London, odkoder je sporočil, da bo odstopil, če vztraja vlada pri svoji zahtevi, da je gospodar položaj omu. Kralj računa, da bo vlada moralna popustiti, ker bi sicer imela proti sebi večino ljudstva. Toda vlada ima na svoji strani večino prebivalcev prestolnice in vojsko, tako da ni izključeno, da se bo kralj uračunal.

Vladar zemlje belega slona je zelo simpatičen mož. Množično čita, do ušes je zaljubljen v kraljevo, ki ga spremja povsod. V londonskem hotelu plačuje za sobe 150 funtov šterlingov dnevno. Za primer, če bi odstopil, se namerava naseliti v Anglijo. Njegov tajnik Smaksman zatrjuje, da je kralj Prajadhipok najbogatejši vladar, kar jih je kdaj posetilo Anglijo. Večino svojega premoženja je spravil na varno v Londonu. V Angliji ima za več sto milijonov gotovine in dragocenosti, tako da bo lahko brezskrbno živel tudi če se odpove prestolu. S seboj ima številno spremstvo tajnikov, polobčnikov, tolmačev, komornikov, stražnikov, detektivov, sobarje in šeferjev. Kralj sam živi preprosto, pač pa prireja za svoje goste razkošne bankete. O siamski kraljevi pišejo londonski listi, da je ena najelegantnejše oblečenih dam v Angliji. S seboj je prinesla vso bogato zaloggo draguljev, ki zasečajo še tako dragocene nakite bogatih Angležinj, kadar se popavi zvezč v krasno razsvetljenih dvoranah hotela Claridge.

19. decembra:
Albert Ballin v Hamburg

21. decembra:
Olympic v Cherbourg

26. decembra:
Deutschland v Hamburg

29. decembra:
Le de France v Havre

7. decembra:
Saturnia v Trst
Hamburg v Hamburg
derenber v Cherbourg

8. decembra:
Champlain v Havre

11. decembra:
Gen. Von Steuben v Hamburg

12. decembra:
New York v Hamburg

14. decembra:
Majestic v Cherbourg
Washington v Havre
Conte di Savoia v Genoa

15. decembra:
Paris v Havre
Bremen v Bremen

19. decembra:
Albert Ballin v Hamburg

21. decembra:
Olympic v Cherbourg

26. decembra:
Deutschland v Hamburg

2